

Evaluatie groenkwaliteit en onderhoudsplan Beemster

**Juli 2015
Versie 4**

EVALUATIE GROENKWALITEIT EN ONDERHOUDSPLAN BEEMSTER

**JUNI 2015
VERSIE 4**

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 KWALITEITSNIVEAU 2012.....	3
1.3 ONDERZOEKSOPZET	4
1.4 VERSTREKKEN VAN INFORMATIE.....	4
1.5 LEESWIJZER	4
2 BESPARINGSMOGELIJKHEDEN	5
2.1 OMVORMING	5
2.2. BEELDKWALITEIT.....	5
2.3. GROEIENDE GROENAREAAL DOOR TOENEMENDE NIEUWBOUW	6
2.4. CHEMISCHE ONKRUIDBESTRIJDING	6
2.5. BURGERPARTICIPATIE	6
3 BESPARINGEN OP MATERIEEL EN METHODE.....	7
3.1 INLEIDING	7
3.2. DUURZAMERE BOOMPALEN	7
3.3 VERJONGING BOSPLANTSOENEN EN HEESTERS.....	7
3.4 ARBEIDSINTENSIVITEIT HEESTERS.....	8
3.5 GEBRUIK BOSMAAIER	8
3.6 ONKRUIDBESTRIJDING	9
3.7 MAAIEN VAN GRAS	9
4. MANIEREN VAN OMVORMING.....	11
4.1 INLEIDING	11
4.2 INZET VAN BURGERPARTICIPATIE	11
4.3 AANPASSING BOMENRIJEN	11
4.4 VEILIGHEID GROEN BEPLANTINGSVAKKEN.....	12
4.5 GEBRUIK BIJZONDERE BEPLANTINGEN.....	12
4.6 BEPERKING (NATUURLIJKE) OEVERS	13
4.7 TUIN BIJ HET GEMEENTEHUIS	13
5. VERANDERING BEHEERSORGANISATIE	15
5.1 VERANDERENDE WERK- EN TAAKVERDELING	15
5.2 KLACHTENAFHANDELING	15
5.3 INRICHTING OPENBARE RUIMTE	16
5.4 GROENUITGIFTE PARTICULIEREN.....	16
5.5 SEIZOENPIEKEN.....	17

6	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	18
7	ADVIEZEN EN AANBEVELINGEN	22

**GEMEENTE PURMEREND
AFDELING STADSBEHEER**

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Binnen de gemeente Beemster ligt het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte van oudsher op een hoog niveau. In het kader van noodzakelijke gemeente brede bezuinigingen is in het begin van 2011 onderzocht in hoeverre het groenonderhoud op een efficiëntere wijze kan worden ingevuld. Dit heeft geleid tot het rapport Groenkwaliteit en Groenonderhoud gemeente Beemster, dat in 2012 is vastgesteld.

In bovengenoemd plan zijn onder andere kosten inzichtelijk gemaakt, waardoor keuzes op het gebied van kwaliteit en kostenbesparing onderbouwd kunnen worden. De kern van het verhaal is het bijstellen van het kwaliteitsbeeld van A+ of A naar niveau B. Daarbij is wel de nuancering aangebracht dat verlaging van de beeldkwaliteit over de gehele linie niet wenselijk is. Het is beter de kwaliteit plaatselijk naar beneden bij te stellen of geleidelijk het beeld bij te stellen.

Op 22 mei 2012 is het rapport aan de raad voorgelegd. Concreet is het volgende besloten:

- De bezuinigingsdoelstelling door verlaging van de groenkwaliteit een structurele jaarlijkse besparing van € 100.000 vanaf 2014 formeel te bekrachtigen,
- In te stemmen met de aanbevelingen uit het rapport waaruit voortvloeit een lagere (maar nog steeds acceptabele) beeldkwaliteit openbaar groen, niveau B (conform CROW onderhoudsniveau),
- Via het bijgevoegde participatieplan Groenplan Beemster het traject in te gaan met dorpsraden om te onderzoeken naar mogelijkheden om bepaalde omvormingen tegen te houden, door het onderhoud uit te besteden aan buurtverenigingen met behulp van burgerparticipatie,
- In te stemmen met een nog op te stellen herinrichtingsplan voor de gemeentetuin, waarbij de hoofdstructuur zoveel mogelijk in stand moet blijven. Beeldkwaliteit A maar met minder onderhoudsuren.

In het collegeprogramma Beemster 2014 – 2018 is aangegeven dat het groenkwaliteit- en onderhoudsplan moet worden geëvalueerd. Voorliggend stuk is hier de uitwerking van.

1.2 Kwaliteitsniveau 2012

Om de kwaliteit van het huidige onderhoud in de openbare ruimte in beeld te brengen is de systematiek gebruikt van het CROW. In deze systematiek zijn vijf onderhoudsniveau 's ingesteld, te weten A+, A, B, C en D. De kwaliteit van het openbaar groen in Beemster is in de verschillende kernen en wijken (kwaliteit A tot kwaliteit A+) conform het groenplan uit 2012. Een enkele keer wordt kwaliteit B gehaald. Dit wordt dan veroorzaakt doordat deze locatie minder goed bereikbaar is voor onderhoudswerkzaamheden. De tabel is opgenomen in het rapport groenkwaliteit en groenonderhoud gemeente Beemster van april 2012 (zie bijlage van deze rapportage).

1.3 Onderzoeksopzet

Volgens de hoofdstukindeling zijn de uitgangspunten in deze evaluatie;

- de mogelijkheden van besparingsopties,
- gerealiseerde beeldkwaliteit,
- inzet aan burgerparticipatie,
- het werken conform beheerplan.

Deze zijn in het rapport Groenkwaliteit en Groenonderhoud 2012 gepresenteerd. In de evaluatie van het groenplan is de hoofdstuk indeling:

- 1 (Inleiding)
- 2 Speerpunten besparingsopties
- 3 Materieel en methode
- 4 Omvormingen
- 5 Verandering beheersorganisatie
- 6 Samenvatting en conclusie
- 7 Adviezen en aanbevelingen

1.4 Verstrekken van informatie

Voor het opstellen van deze evaluatie zijn medewerkers van de voormalige technische Dienst Beemster en Zeevang, en medewerkers van afdeling Uitvoering (voormalige Gemeentewerken van Beemster) die belast zijn bij de uitvoering van het groenbeleid geïnterviewd. Tijdens de ambtelijke samenwerking die is gerealiseerd in 2014 zijn de uitvoerende taken uitbesteed aan gemeente Purmerend. Daarnaast is de groenbeheerder van Purmerend geïnterviewd.

Ook zijn de inwoners van Beemster bij de evaluatie van het groenplan Beemster betrokken geweest. Uit gesprekken met bewoners blijkt dat de beeldkwaliteit van het openbaar groen inmiddels zichtbaar achteruit is gegaan. Dat blijkt ook uit het aantal meldingen bij het klant contactcentrum van gemeente Purmerend (KCC). Deze gegevens zijn in de evaluatie meegenomen.

1.5 Leeswijzer

De evaluatie is opgezet vanuit de onderwerpen materieel en methode, omvormingen en verandering beheersorganisatie. De stand van zaken voor de uitwerking van deze drie opties is nader toegelicht in de hoofdstukken 3 t/m 5. Hoofdstuk 6 sluit het geheel af met een samenvatting en conclusie en hoofdstuk 7 geeft de adviezen en aanbevelingen weer.

2 BESPARINGSMOGELIJKHEDEN

In 2012 is naar aanleiding van onderhavig groenkwaliteit- en groenonderhoudsplan besloten om een besparing op het groenonderhoud per 2014 te realiseren van €100.000,- per jaar. In 2013 is verder uitvoering gegeven aan verschillende soorten omvormingen om de gestelde doelen te behalen. Ook is in 2013, waar mogelijk, middels bewonersparticipatie een beroep op inwoners gedaan om mede behulpzaam te zijn bij het beheer en onderhoud van openbaar groen. Dat alles om de altijd hoog gekwalificeerde groenkwaliteit van Beemster zoveel als mogelijk te behouden. Maatregelen als burgerparticipatie, en per 2014 de ook de intensieve ambtelijke samenwerking met gemeente Purmerend hebben een positieve bijdrage geleverd aan de te behalen besparing. Bovendien is het door de samenwerking nu mogelijk personeel slim in te zetten en materieel voor onderhoud uit te wisselen binnen de twee gemeentes.

De besparingen zijn het eenvoudigst te realiseren op de volgende onderwerpen. Deze onderwerpen zijn verder in het rapport uitgewerkt. Het gaat daarbij om:

- Omvorming,
- Beeldkwaliteit,
- Groeiende groenareaal door toenemende nieuwbouw,
- Chemische onkruidbestrijding,
- Burgerparticipatie.

2.1 Omvorming

Omvormen heeft als doel dat het groenonderhoud in de openbare ruimte eenvoudiger wordt. Hierdoor worden de dagelijkse, arbeidsintensieve werkzaamheden eenvoudiger uit te voeren. Een voorbeeld van omvorming is “hoge heesters vervangen door gras”. Door omvorming zal wel het beeld van het openbaar groen veranderen. Daarnaast zijn voor omvormingen wel uitzonderingen te noemen. Als bijvoorbeeld door hoge heesters in een groenvak achtertuinen worden afgeschermd is omvorming niet wenselijk. Door omvorming zal in algemeenheid een open en veilige omgeving worden gecreëerd. Het gaat dus vooral om ander groen dat goedkoper te beheren is; dit hoeft geen vermindering van de beeldkwaliteit of vermindering van de waarde die bewoners en bezoekers er aan toekennen met zich mee te brengen.

2.2. Beeldkwaliteit

In de Beemster is het groenonderhoud altijd op hoog niveau uitgevoerd (plaatselijk kwaliteitsniveau A en zelfs A+, en een enkele keer wordt kwaliteit B gehaald). In de huidige tijd is dit niet meer realistisch, en het is dan ook van belang dat onderzocht wordt of het werk in de openbare ruimte efficiënter en effectiever en misschien wel op een lager kwaliteitsniveau kan worden uitgevoerd. Daarbij kan met een verlaging in kwaliteitsniveau de voorgenomen besparing behaald worden. Door deze besparing zal, zoals hierboven beschreven, een verschuiving in het kwaliteitsniveau plaats gaan vinden (van niveau A naar niveau B). In de praktijk zal dit betekenen dat het onderhoud aan groen (snoeien, schoffelen en maaien) dan minder frequent wordt uitgevoerd.

2.3. Groeiende groenareaal door toenemende nieuwbouw

Gemeente Beemster is sterk in ontwikkeling door de toenemende nieuwbouw in de woonkernen Middenbeemster en Zuidoostbeemster. De openbare ruimte in deze woonkernen zal daardoor anders worden gebruikt. Er moet dan ook vooraf worden nagedacht over de inrichting van deze (nieuwe) openbare ruimte. Het totale areaal, dat moet worden onderhouden aan groen, neemt namelijk toe door deze ontwikkeling in Beemster. Dit brengt in totaal meer kosten aan onderhoud met zich mee, en zal uiteindelijk invloed hebben op de totale urenbesteding van de afdeling uitvoering van Purmerend. Voor de P&C-cyclus zullen de middelen hiervoor geborgd moeten worden.

Zoals al gezegd moet voorafgaand aan de inrichting van de openbare ruimte worden onderzocht welke soort beplanting kan worden gebruikt om de onderhoudsinspanning in het openbaar groen te minimaliseren. Het streven is de openbare ruimte zo efficiënt en onderhoudsarm mogelijk in te richten. Daarbij ook rekening houdend met een goede plaatsing van het straatmeubilair (bankjes, afvalbakken en informatieborden) in die openbare ruimte, zodat het onderhoud wordt vereenvoudigd doordat zo weinig mogelijk obstakels aanwezig zijn.

2.4. Chemische onkruidbestrijding

Door de verwachte wijzigingen in de milieuwetgeving binnen de chemische onkruidbestrijding zullen in de toekomst bepaalde middelen niet meer gebruikt mogen worden. Het is dan ook noodzakelijk op korte termijn te onderzoeken of alternatieve middelen, zoals meer milieuvriendelijke middelen op zeep basis, te gebruiken zijn. Daarnaast dienen de mogelijkheden van mechanische onkruidbestrijding, zoals borstelen, vegen en bladblazen van de openbare weg te worden onderzocht.

Door het inzetten van deze alternatieve mechanische methoden wordt geen tijd bespaard. Ervaringen wijzen uit dat deze methode arbeidsintensiever is. Dat zou inhouden dat de vastgestelde B-kwaliteit, op dit onderdeel, niet wordt behaald. Wel zal onderzocht moeten worden of de B-kwaliteit behaald kan worden binnen de beschikbare middelen. Indien dit niet zal blijken zullen voorstellen aan u worden voorgelegd.

2.5. Burgerparticipatie

Burgerparticipatie binnen het beheer en onderhoud van de openbare ruimte heeft als doel dat het groen in de openbare ruimte wordt geadopteerd en onderhouden door burgers. Daarnaast beoogd men hiermee een kostenbesparing te behalen. Want door inzet van burgers wordt een tijdsbesparing in onderhoud gerealiseerd voor de medewerkers van afdeling uitvoering.

Bij burgerparticipatie bieden burgers zich aan bijvoorbeeld een groenstrook of plantenperk te onderhouden. Ook kan burgerparticipatie bijvoorbeeld dienen om snoeiwerkzaamheden aan knotwilgen uit te voeren. In de gemeente Beemster is de mogelijkheid geboden in een overeenkomst deze afspraken tussen burgers en gemeente vast te leggen.

3 BESPARINGEN OP MATERIEEL EN METHODE

3.1 Inleiding

Besparingen zijn behaald door aanpassingen in het uitvoeren van werkzaamheden. Daarnaast zijn aanpassingen gerealiseerd door het gebruik van andere materialen, zoals het gebruik van duurzaam ondersteuningsmateriaal. Bovendien zijn werkzaamheden op een andere manier uitgevoerd door aanpassingen van materieel. Hieronder wordt uiteengezet welke maatregelen zijn ingezet, wat de stand van zaken is, of dit ook tot de benodigde besparingen heeft geleid en ook wordt een advies gegeven.

3.2. Duurzamere boompalen

Uitgangspunten

Voor de ondersteuning van jonge bomen werden binnen gemeente Beemster eenvoudige boompalen gebruikt. Deze boompalen hadden een (te) korte levensduur waardoor deze vervangen moesten worden voordat de boom zelfstandig kon blijven staan. Dit kostte extra tijd, en bracht extra kosten met zich mee voor de aanschaf en plaatsing van nieuwe palen. Door het plaatsen van boompalen van een betere kwaliteit (duurzamer) is het niet meer nodig de palen tussentijds te vervangen, en blijven de palen gedurende de groei van de boom in goede staat.

Stand van zaken

Een mindere kwaliteit paal kost, inclusief vervanging van zelfde soort paal $2 \times \text{€ } 15,00 = \text{€ } 30,00$. Gebruik van een betere kwaliteit boompaal kost 1 maal $\text{€ } 19,00,-$. Besparing is $\text{€ } 11,00$ per jonge boom (op plaatsingskosten en boompaal). Op dit moment worden duurzamere palen van een betere kwaliteit toegepast. Doordat de palen minder vaak vervangen moeten worden blijkt dit minder arbeidsintensief. Wel gaat het om een minimale besparing.

Conclusie en advies

De duurzamere palen te blijven gebruiken en tijdens het gebruik te blijven monitoren of de besparing behaald wordt.

3.3 Verjonging bosplantsoenen en heesters

Uitgangspunten

Momenteel wordt het bosplantsoen in Beemster elke 2 a 3 jaar verjongd. Hierdoor gaat de kwaliteit van de heesters erg achteruit. Daarnaast wordt ook het assortiment aan heesters minder groot, waardoor over het geheel een duidelijke vermindering van kwaliteit te zien is.

Voorstel was in 2012 het bosplantsoen op een dusdanige manier te gaan beheren, dat bij het inrichten van een plantsoen de struiken en bomen vrijstaand worden geplant. Hierdoor kunnen de struiken goed uitgroeien tot volwassen exemplaren. Nadeel is dan wel dat meer onkruid kan groeien tussen de struiken, zodat het onderhoud arbeidsintensiever wordt. Door rekening te houden met een minder hoog kwaliteitsbeeld door vermindering aan onkruidbeheersing, zal dit op den duur een besparing opleveren.

Stand van zaken

Het effect van de maatregel van het vrijstaand plaatsen van bomen en struiken blijkt in de praktijk niet direct zichtbaar. Pas na vijf jaar is resultaat te zien en zijn de bomen groter uitgegroeid. Bovendien is deze maatregel voor het creëren van meer volume niet overall toepasbaar. Op dit moment is het bosplantsoen op een aantal plekken in Beemster omgevormd naar gras.

Conclusie en advies

Deze maatregel voortzetten en ieder jaar te blijven monitoren of door omvorming een besparing wordt behaald.

3.4 Arbeidsintensiviteit heesters

Uitgangspunten

Heestervakken worden binnen gemeente Beemster elke 2 tot 3 jaar bewerkt en onderhouden. Dit is erg arbeidsintensief, omdat rondom de heesters en bomen niet geklepeld kan worden.

Voorstel was in 2012 deze vakken om te vormen tot gras met bomen of tot alleen een heester vak. Dit levert aan onderhoudskosten een besparing op. Hierdoor zal wel het beeld veranderen van de openbare ruimte. Door invoering van deze maatregel zal de frequentie voor het onderhoud worden verlaagd tot eenmaal per 4 of 5 jaar. Enkele vakken dienen ook in het kader van verkeersveiligheid frequenter te worden onderhouden, en mogelijk worden omgevormd tot gras.

Stand van zaken

Momenteel zijn vrijwel alle aangewezen vakken omgevormd. Onderzocht zou moeten worden of op zichthoeken ook nog omvorming naar gras kan worden gerealiseerd. Deze plaatsen vragen om regelmatig onderhoud. Door omvorming op zichthoeken worden de meldingen en klachten over onveilige situaties minder, Hierdoor worden de “snoeiwerkzaamheden op afroep” verminderd, waardoor kosten wordt bespaard.

Conclusie en advies

Deze maatregel voortzetten en ieder jaar te blijven monitoren of door deze omvorming op de zichthoeken de veiligheid is verbeterd. Daarnaast te blijven monitoren of de arbeidsintensiviteit is afgenomen door de afname van het aantal uren aan onderhoud.

3.5 Gebruik bosmaaier

Uitgangspunten

Graskanten worden jaarlijks 4x onderhouden met behulp van een bosmaaier. Door het maaien is maaisel op straat te zien, en dat geeft een rommelig straatbeeld. Door gras op straat ontstaat onkruid dat tussen de tegels groeit. Door de planning van het straatvegen beter op dit maaiwerk af te stemmen kan dit “vuil op straat” worden verminderd.

Voorgesteld wordt het straatvegen af te stemmen op het maaiwerk, waardoor een extra veegronde na het maaiwerk niet nodig is.

Stand van zaken

Het blijkt dat afstemmen van het straatvegen op het maaien moeizaam te plannen is. Op dit moment stuurt de straatveger aan wanneer gemaaid moet worden. Dit zou in de planning beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Daarnaast wordt het straatvegen gecombineerd met onkruidbestrijding op straat. Door deze drie maatregelen vooraf in te plannen blijkt dat deze effectievere maatregel een "netter straatbeeld" geeft. Ook dient aandacht te worden gegeven aan de manier van maaien, zodat tijdens het maaiwerk geen gras op straat komt.

Conclusie en advies

Afstemming van maaiwerk en straatveger is niet verbeterd dus geadviseerd wordt een goede planning op te zetten voor de werkzaamheden.

3.6 Onkruidbestrijding

Uitgangspunten

Binnen gemeente Beemster worden zowel boomspiegels als ook verharding nog steeds gespoten met het bestrijdingsmiddel Glyfosfaat. Binnenkort zal voor dit middel een gebruiksverbod gelden (december 2015). Gemeente Beemster heeft nog geen besluit genomen om op dit moment te stoppen met het middel Chlyfosfaat

Voorgesteld wordt een alternatief voor dit middel te zoeken, of meer tijd te gaan besteden aan onkruidbeheersing door bijvoorbeeld schoffelen, en stenen ondergrond te borstelen. Eventueel kunnen boomspiegels worden beplant, maar dan blijft schoffelen noodzakelijk. Een mogelijkheid is er om de boomspiegels met een bosmaaier te bewerken. Wel is dan het risico van beschadigen van de boomstam door de maaier aanwezig

Stand van zaken

Momenteel wordt ook de alternatieve maatregel borstelen van stenenondergrond met behulp van de straatveger toegepast (zie hierboven onder maaien). Het zoeken naar alternatieve middelen is nog in verdere afwachting van het besluit dat wordt genomen eind 2015 welke middelen in de toekomst niet meer mogen worden gebruikt. Het is aan te bevelen nu al na te denken over alternatieven maatregelen. Aansluiting bij de methode van onkruidbestrijding van gemeente Purmerend dient te worden uitgezocht.

Conclusie en advies

Op dit moment is nog geen besparing behaald. De onkruidbestrijdingsmethode blijft in mindere mate maar voorlopig nog gehandhaafd. Op korte termijn naar een alternatief voor Glyfosfaat te zoeken, of meer tijd te gaan besteden aan onkruidbeheersing door bijvoorbeeld schoffelen, en stenen ondergrond te borstelen.

3.7 Maaien van gras

Uitgangspunten

In de gemeente Beemster zijn relatief veel grasbermen en sloten of singels met grastaluds aanwezig. Deze grasbermen worden door eigen personeel, en ook door derden onderhouden. Op dit moment gebruikt de gemeente voor het maaien alleen een kooimaaier. Als alternatief hiervoor zou ook een cirkelmaaier kunnen worden gebruikt. Nadeel van een cirkelmaaier is dat het gebruik hiervan een iets minder mooi beeld geeft, maar de machine is wel effectiever en beter in onderhoud. Daarnaast is ook gezien de grotere rijafstanden in Beemster het voordeel van een cirkelmaaier dat dit een "moderne zelfrijdende machine" is.

Voorgesteld wordt om bij komende vervanging van de maaimachine (planning over 2 a 3 jaar) een cirkelmaaier aan te schaffen.

Stand van zaken

Op dit moment is (nog) geen cirkelmaaier aangeschaft maar maakt de buitendienst gebruik van een (zelfrijdende) kooimaaier. Wel is een proef gestart met een cirkelmaaier, en de medewerkers zijn zeer positief over het gebruik ervan. Het is nog niet bekend of de nieuwe maaimachine in de toekomst wordt aangeschaft.

Conclusie en advies

In de periode van 2012 tot en met 2014 is nog geen besparing gerealiseerd. Bij de vervanging van de maaimachine (planning over 2 a 3 jaar) een cirkelmaaier aan te schaffen.

4. MANIEREN VAN OMVORMING

4.1 Inleiding

Omvormen houdt zoals al eerder vermeld in “het aanpassen van groenvakken om arbeidsintensieve werkzaamheden eenvoudiger in onderhoud te maken”. Bijvoorbeeld “hoge heesters vervangen door gras”. Hierdoor wordt een besparing in onderhoudskosten gerealiseerd. Daarnaast kunnen arbeidsintensieve werkzaamheden worden beperkt door gebruik te maken van burgerparticipatie. Omvorming van het openbaar groen is dan niet noodzakelijk, want door inzet van burgerparticipatie wordt ook een besparing in onderhoudskosten gerealiseerd.

4.2 inzet van burgerparticipatie

Uitgangspunten

Langs het Zuiderpad, Noorderpad, Koltpad en Volgerweg staan knotwilgen, die vanwege de beperkte groeiruimte jaarlijks geknot moeten worden. Dit is een erg kostbaar en arbeidsintensief onderhoudsproces. Inzet van burgerparticipatie is in deze een goede kostenbesparing aan onderhoudskosten.

Voorstel was in 2012 om voor het knotten gebruik te maken van burgerparticipatie, of de bomen om en om te verwijderen. Ook door het verwijderen van de knotwilgen blijft het beeld gelijk, maar de kosten aan onderhoud zullen afnemen door vermindering van het totaal aantal bomen. Daarnaast is burgerparticipatie ingezet voor het onderhouden van plantenbakken (zie hiervoor bijzondere beplantingen).

Stand van zaken

Op dit moment is aardig wat respons gekomen op het verzoek aan inzet van burgers voor het knotten van de wilgen. Door de gemeente is een emailadres aangemaakt waar de bewoners zich kunnen aanmelden voor het uitvoeren van deze werkzaamheden. Door de ambtelijke samenwerking met gemeente Purmerend de stimulans om de arbeidsintensieve werkzaamheden door de medewerkers zelf uit te blijven voeren groter geworden. Daarbij moet wel de optie “inzet van burgers in het openbaar groen” gehandhaafd blijven.

Conclusie en advies

Keuze maken de arbeidsintensieve werkzaamheden zelf blijven uitvoeren, of voor de werkzaamheden gebruik maken van de inzet door bewoners.

4.3 Aanpassing bomenrijen

Uitgangspunten

Op een aantal plaatsen in Beemster zijn de bermen met brede bomenrijen ingericht. Het onderhoud aan deze bomenrijen is erg arbeidsintensief en aanpassing is daarom noodzakelijk. Aan de noordrand van Middenbeemster staan bomen in meerdere rijen (drie totaal). Dit zou verminderd kunnen worden tot 1 of 2 rijen bomen, zodat het onderhoud aan de singels wordt vergemakkelijkt. Echter; de kap van deze rijen bomen kost veel geld, en het resultaat is pas na enkele jaren zichtbaar.

Stand van zaken

Op dit moment zijn de bomenrijen nog niet versmald. De rijen bomen zijn deels in elkaar gegroeid, waardoor het volume nog groter is geworden. Onderzocht moet worden op welke manier hiermee moet worden omgegaan. In beperkte mate is uit de singels een boom verwijderd.

Conclusie en advies

Voortzetten van de te realiseren besparing en blijven monitoren in hoeverre de te behalen doelstelling wordt bereikt.

4.4 Veiligheid groen beplantingsvakken

Uitgangspunten

Paden; in het midden van het voetpad langs de Kerkhoflaan en de Dirck van Osslaan staan hoge bomen en struiken. Hierdoor is een onveilige situatie ontstaan. Door deze bomen deels te vervangen voor gras (omvormen) zal de sociale veiligheid op deze paden verhoogd worden. Deze omvorming van bosplantsoen naar gras verandert wel het beeld op straat.

Zichthoeken; voor het overzichtelijk houden van zogenaamde “zichthoeken” moet de beplanting regelmatig worden gesnoeid. Dit vraagt plaatselijk extra inzet aan onderhoud. Op onoverzichtelijke plekken moeten de struiken en heesters vaker worden gesnoeid, of zelfs het groen worden gerooid. Voorstel was in 2012 de bomen in deze plantsoenen te rooien en met gras inzaaien. Nadeel van deze maatregel is wel dat op deze manier kleine (gras)hoekjes ontstaan die elk afzonderlijk weer onderhoud vragen.

Dit zelfde geldt voor beplanting langs randen van wegen en paden. Ook hierbij is het noodzakelijk de openbare ruimte overzichtelijk in te richten. Hierbij dienen de beplantingsranden te worden voorzien van een lage (gras)rand, zodat het overgroeien van beplanting wordt verminderd.

Bodembedekkers; bodem bedekkende heesters zijn in onderhoud duurder dan andere heesters. Dit komt met name door het complexe mechanische onderhoud. Bovendien wordt door gebruik van doornstruiken het onderhoud duurder.

Voorgesteld wordt om de bosplantsoenen met bodembedekkers naar gras (op zichthoeken) om te vormen en geen doornstruiken te gebruiken.

Stand van zaken;

Op dit moment zijn de hoge bomen en struiken conform vlekkenkaart omgevormd tot gras. Ook is op zogenaamde zichthoeken zoveel mogelijk rekening gehouden met het omvormen naar gras om onveilige verkeerssituaties te beperken en de verkeerssituatie overzichtelijker te maken. Daarnaast is de omvorming van bodem bedekkende heesters geplaatst op zichthoeken ook beperkt gerealiseerd.

Conclusie en advies

Rekening blijven houden met een inrichting nabij zichthoeken met lage beplanting of gras.

4.5 Gebruik bijzondere beplantingen

In Beemster zijn op veel plaatsen bloembakken, vaste planten, rozen en éénjarige planten gebruikt. Het onderhoud aan deze beplanting is arbeidsintensief en kostbaar. Er moet dan ook goed worden nagedacht over de plaats van de plantenbakken. Daarnaast moet worden

onderzocht of voor het onderhoud van deze beplanting gebruik kan worden gemaakt van burgerparticipatie. Hierboven is het onderwerp burgerparticipatie besproken.

Voorstel was in 2012 de bloembakken en éénjarige alleen op zogenaamde prominente locaties te laten staan. Eventueel het onderhoud aan groen en deze bloembakken door middel van burgerparticipatie overdragen aan omwonenden.

Stand van zaken

Op dit moment zijn het beperkt aantal plaatsen waar plantenbakken geplaatst kunnen worden ingevuld. Bewoners hebben aangegeven (nog) niet tevreden te zijn met het aantal plekken. Dit zou in de toekomst moeten worden uitgebreid. In het beperkt aantal geplaatste bakken zijn geen eenjarige en rozenstruiken toegepast. Vanuit de bewoners is te horen, dat dit een ander beeld op straat geeft.

Conclusie en advies

Besparingsmaatregel voortzetten en onderzoeken of door middel van burgerparticipatie het aantal plekken waar plantenbakken kunnen worden geplaatst kan worden uitgebreid. Voorwaarde zou dan wel moeten zijn dat het onderhoud wordt gedaan door burgers.

4.6 Beperking (natuurlijke) oevers

Natuurlijke oevers worden binnen de gemeente Beemster nauwelijks gerealiseerd. De reden hiervoor is dat natuurlijke oevers niet kunnen worden aangelegd ter plaatse van de watergangen die vermeld zijn op de kopergravure van Beemster, omdat deze watergangen in stand moeten blijven. Daarnaast nemen natuurlijke oevers relatief veel ruimte in beslag, en die is niet altijd beschikbaar. Ter plaatse van de buitenranden van de kern Middenbeemster is een harde oever met beschoeiing aanwezig. Ter plaatse van deze locatie zou bijvoorbeeld wel een meer natuurlijke overgang (natuurlijke oever) van het dorp naar de omringende landschap voor het beeld naar buiten gerealiseerd kunnen worden.

Voorstel was in 2012 de oevers aan de buitenrand om te vormen naar meer natuurlijke oevers. Eventueel met vooroever om afkalving van de kant te voorkomen. Dit brengt extra kosten met zich mee, omdat beschoeiing moet worden vervangen. Daarnaast zal het onderhoud van het gras arbeidsintensiever worden, en dit onderhoud moet worden uitbesteed.

Stand van zaken

Op dit moment is de kopergravure van Beemster de leidraad waarin geen natuurlijke oevers zijn toegestaan. Voor de overige watergangen zijn natuurlijke oevers wel mogelijk.

Conclusie en advies

Maatregel beperkt uitvoeren.

4.7 Tuin bij het gemeentehuis

De tuin voor het gemeentehuis is door het gebruik van de verscheidenheid aan struiken en planten erg arbeidsintensief aan onderhoud. Door de tuin “in gedeeltes” om te vormen tot een minder arbeidsintensief te onderhouden tuin kunnen de kosten voor onderhoud worden verminderd.

Voorstel was in 2012 de gemeentetuin om te vormen in fases tot een minder arbeidsintensieve tuin. Daarnaast moet het beeld zichtbaar worden dat ook de gemeentetuin minder frequent onderhouden wordt. Net zoals het overige openbaar groen in de wijk.

Stand van zaken

Op dit moment is de beeldkwaliteit van het onderhoud aan de gemeentetuin zichtbaar verminderd (niveau B). Dit beeld is vergelijkbaar met de omliggende wijk in Middenbeemster. Het omvormen in gedeeltes is nog niet gerealiseerd. Wel aan een besparing gewerkt door op een slimmere manier het onderhoud van de gemeentetuin uit te voeren.

Conclusie en advies

De gemeentetuin om te vormen in fases tot een minder arbeidsintensieve tuin met beeldkwaliteitsniveau A.

5. VERANDERING BEHEERSORGANISATIE

Personele inzet

De voormalige afdeling gemeentewerken bestond uit een grotere groep medewerkers (totaal acht). Vanuit het verleden is deze groep ook in de nieuwe situatie (afdeling uitvoering) betrokken bij de wijken in Beemster. De medewerkers zijn dan ook goed zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte.

5.1 Veranderende werk- en taakverdeling

Medewerkers van gemeentewerken hadden vanuit het verleden ieder hun eigen specifieke taak (maaien, snoeiwerk en onderhoud sportvelden). Doordat medewerkers nu in de nieuwe situatie onder afdeling uitvoering van gemeente Purmerend (inmiddels vier medewerkers) als één groep werken, is men inmiddels flexibel inzetbaar geworden, en kunnen werkzaamheden gericht worden uitgevoerd. Hierdoor zijn medewerkers breed inzetbaar geworden, en zijn taken onderling uitwisselbaar.

Voorstel was in 2012 de medewerkers nog breder op te leiden zodat deze breed inzetbaar blijven. Door de aanpassing in de beeldkwaliteit en de omvormingen is het essentieel dat nog gemakkelijk op veranderingen in kan worden gezet. Een groot deel is al gerealiseerd door het slim inzetten van personeel.

Stand van zaken

Conform bezuinigingsopdracht en de afgesproken beeldkwaliteit van de openbare ruimte (niveau-B) is het aantal medewerkers binnen de voormalige afdeling sterk verminderd. Wel worden de medewerkers nu efficiënter en breder ingezet. Dit is in de openbare ruimte te zien.

Conclusie en advies

Blijven nadenken op welke manier personeel efficiënt kan worden ingezet.

5.2 Klachtenafhandeling

De omvormingen en de vermindering van het kwaliteitsniveau in het openbaar groen is zoals hierboven beschreven deels gerealiseerd en inmiddels zichtbaar geworden. De medewerkers van gemeentewerken worden op deze aanscherping in onderhoud van het openbaar groen op straat aangesproken. Voorstel is deze aanpassing in de beeldkwaliteit beter te communiceren naar bewoners. Hierdoor worden inwoners beter ingelicht en zullen de vragen aan medewerkers en de vertraging van hun werkzaamheden verminderen.

Stand van zaken

Op dit moment wordt er (nog) te weinig gecommuniceerd over het teruglopen van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte. De klachtenafhandeling en meldingen over o.a. de openbare ruimte worden sinds 2014 door het KCC opgenomen. Inmiddels zijn 442 meldingen geregistreerd. Dit zijn meldingen van de gehele openbare ruimte (bijvoorbeeld straatwerk, openbare verlichting en groen). Er is geen onderscheid te maken tussen deze meldingen. Medewerkers gaan nog regelmatig maar minder vaak in gesprek met bewoners om toelichting te geven op het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Dan blijkt dat als het de bewoners opmerken dat de beeldkwaliteit verandert, er vragen worden gesteld en er een discussie begint over het groenonderhoud. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de klachten

afhandeling van het KCC positief meewerkt in de communicatie naar bewoners. Uiteraard kan de communicatie hierover verbeterd worden.

Conclusie en advies

Voortzetten van deze klachten afhandeling door het KCC van Purmerend. Dit veroorzaakt namelijk minder verstoring bij de medewerkers van uitvoering doordat medewerkers minder vaak worden aangesproken op het groenonderhoud. Hierdoor is ook de communicatie naar bewoners verbeterd.

5.3 Inrichting openbare ruimte

In de openbare ruimte zijn diverse obstakels, zoals banken, hekwerk en paaltjes en arbeidsintensief te onderhouden groenvakken aanwezig. Door het “goed ontwerpen van de openbare ruimte” kan men het onderhoud in de openbare ruimte minder arbeidsintensief maken.

Stand van zaken

Op dit moment wordt er nog weinig rekening gehouden met de inrichting van meubilair in de openbare ruimte, qua onderhoudsinspanning. Daarnaast plaatsen burger geregeld tuinbankjes en -tafels in de openbare ruimte, zodat het onderhoud bemoeilijkt wordt

Conclusie en advies

Bij het inrichten van de openbare ruimte en het ontwerpen van nieuwbouw sturen op minder arbeidsintensief onderhoud van het openbaar groen en meubilair.

5.4 Groenuitgifte particulieren

In Beemster is het mogelijk om als particulier (gemeentelijk) groen in beheer te krijgen door middel van verkoop/uitgifte van groen. Dit betreft dan bijvoorbeeld een gemeentelijke groenstrook langs een woning of tuin die door de bewoner wordt gebruikt en onderhouden. Dit gaat dan over koop, en het blijkt dan ook dat aan deze uitgifte hoge administratieve kosten zijn verbonden. De verwachting is dat deze groenuitgifte een geringe besparing zal opleveren. Daarnaast bestaat in Beemster ook de mogelijkheid om zogenaamd snippergroen te beheren. De bewoner wijst daarbij zelf een stuk openbaar groen aan, voor of naast de woning, dat men wil beheren. Als derde optie bestaat de mogelijkheid om door middel van burgerparticipatie mee te helpen om, bijvoorbeeld gezamenlijk met buurtbewoners, openbaar groen te onderhouden. Door middel van een contract worden dan afspraken gemaakt tussen gemeente en bewoners over het onderhoud openbaar groen. Door beiden mogelijkheden “snippergroen en burgerparticipatie” wordt het onderhoud groen door bewoners uitgevoerd. Dit levert een besparing op doordat personeel van afdeling Uitvoering hiervoor niet hoeft te worden ingezet. Voorstel was in 2012 een keuze te maken het beleid op uitgifte van groen aan te passen of overwegen uitgifte van groen niet voort te zetten. In beperkte mate is het uitgeven van groen gerealiseerd.

Stand van zaken

Op dit moment is de vraag van bewoners om groen te onderhouden (burgerparticipatie) nog in ontwikkeling. Inmiddels zijn 14 contracten gesloten met bewoners.

Conclusie en advies

Momenteel zijn er een aantal verzoeken voor burgerparticipatie ingediend. Door bewoners te stimuleren openbaar groen te onderhouden zal de vraag om burgerparticipatie toenemen. Doordat burgerparticipatie daardoor op grotere schaal wordt toegepast zal de te behalen besparing de komende jaren toenemen.

5.5 Seizoenpieken

Gemeente Beemster heeft, net als andere gemeenten, te maken met seizoen gerelateerde werkzaamheden. In de wintermaanden is bijvoorbeeld geregeld een piek waar te nemen, doordat groot onderhoud snoei wordt uitgevoerd. Daarnaast vraagt ook de gladheidsbestrijding deze periode van het jaar veel tijd. Men verwacht dat de reeds ingezette methode van omvorming een besparing in het groenonderhoud aan snoeiwerkzaamheden zullen opleveren. Voorstel was in 2012 een snoeiplan op te stellen.

Stand van zaken

Op dit moment wordt slim omgegaan met personele inzet op snoeiwerk en de afstemming met de gladheidsbestrijding.

Conclusie en advies

De omvorming verder uit te werken in een omvormingsplan, en dit af stemmen met het gladheidsbestrijdingsplan. De snoeiwerkzaamheden worden efficiënter uitgevoerd, en in afstemming met de strooiwerkzaamheden in de winter kunnen de werkzaamheden beter op elkaar worden afgestemd.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

Het rapport Groenkwaliteit en Groenonderhoud Gemeente Beemster door de gemeenteraad is in 2012 vastgesteld. Het plan betekent concreet een verlaging van de groenkwaliteit, waar tegenover staat een structureel jaarlijkse besparing van € 100.000 vanaf 2014. In 2013 is al verder uitvoering gegeven aan omvormingen om de gestelde doelen te behalen. In dat jaar is ook, middels bewonersparticipatie een beroep op inwoners gedaan om mede behulpzaam te zijn bij het beheer en onderhoud van openbaar groen. Inmiddels is door de ambtelijke samenwerking met Gemeente Purmerend de groep medewerkers van Gemeentewerken onder leiding van de afdeling uitvoering van gemeente Purmerend komen vallen. Daarbij is de ploeg inmiddels breed inzetbaar.

Uit de evaluatie van het bovengenoemd groenkwaliteit en groenonderhoudsplan blijkt dat de gemeente Beemster voortvarend aan de slag is gegaan met een aantal punten uit het plan. Nog niet alle maatregelen hebben direct een effect op de begroting, of zijn ingevoerd. Hierin is nog een inhaalslag te maken en mogelijk nog een besparing te behalen.

Financieel

Uit de meerjarenbegroting is op te maken dat in 2014, door de invoering van de maatregelen, in het groter geheel een financiële besparing is gerealiseerd in het openbaar groen van circa € 100.000 ten opzicht van 2012 (zie onderstaande tabel).

Verloop periode 2012 - 2014

Jaren	Begroot	Gerealiseerd
2012	€ 550.752	€ 544.965
2013	€ 557.019	€ 517.692
2014	€ 457.491	€ 446.104

Detailniveau

De besparingen op de maatregelen op detailniveau is niet meetbaar dus lastiger aan te geven. Hieronder zijn de maatregelen weergegeven waarop een besparing is gerealiseerd. Verderop zijn ook de maatregelen weergegeven waarop een besparing nog is te behalen.

Maatregelen waarop besparingen zijn gerealiseerd

Duurzamere boompalen; een mindere kwaliteit paal kost, inclusief vervanging van zelfde soort paal 2x € 15,00 = € 30,00. Gebruik van een betere kwaliteit boompaal kost 1 maal € 19,00,-. Besparing is € 11,00 per jonge boom (op plaatsingskosten en boompaal). Op dit moment worden duurzamere palen van een betere kwaliteit toegepast. Doordat de palen minder vaak vervangen moeten worden blijkt dit minder arbeidsintensief.

Arbeidsintensiviteit heesters; momenteel zijn vrijwel alle aangewezen vakken omgevormd. Onderzocht zou moeten worden of op zichthoeken ook nog omvorming naar gras kan worden gerealiseerd. Deze plaatsen vragen om regelmatig onderhoud. Door omvorming op zichthoeken worden de meldingen en klachten over onveilige situaties minder. Hierdoor worden de "snoeiwerkzaamheden op afroep" verminderd, waardoor kosten wordt bespaard.

Inzet van burgerparticipatie; op dit moment is aardig wat respons gekomen op het verzoek aan inzet van burgers voor het knotten van de wilgen. Door de gemeente is een emailadres aangemaakt waar de bewoners zich kunnen aanmelden voor het uitvoeren van deze werkzaamheden. Door de ambtelijke samenwerking met gemeente Purmerend de stimulans om de arbeidsintensieve werkzaamheden door de medewerkers zelf uit te blijven voeren groter geworden. Daarbij moet de inzet van burgers in het openbaar groen gekoesterd blijven.

Aanpassing bomenrijen; op dit moment zijn de bomenrijen nog niet versmald. De rijen bomen zijn deels in elkaar gegroeid, waardoor het volume nog groter is geworden. Onderzocht moet worden op welke manier hiermee moet worden omgegaan. In beperkte mate is uit de singels een boom verwijderd.

Veiligheid van beplantingsvakken; op dit moment zijn de hoge bomen en struiken conform vlekkenkaart omgevormd tot gras. Ook is op zogenaamde zichthoeken zoveel mogelijk rekening gehouden met het omvormen naar gras om onveilige verkeerssituaties te beperken en de verkeerssituatie overzichtelijker te maken. Daarnaast is de omvorming van bodembedekkende heesters geplaatst op zichthoeken ook beperkt gerealiseerd.

Gebruik bijzondere beplanting; op dit moment zijn het beperkt aantal plaatsen waar plantenbakken geplaatst kunnen worden ingevuld. Bewoners hebben aangegeven (nog) niet tevreden te zijn met het aantal plekken. Dit zou in de toekomst moeten worden uitgebreid. In het beperkt aantal geplaatste bakken zijn geen eenjarige en rozenstruiken toegepast. Vanuit de bewoners is te horen, dat dit een ander beeld op straat geeft.

Tuin bij het gemeentehuis; op dit moment is de beeldkwaliteit van het onderhoud aan de gemeentetuin zichtbaar verminderd (niveau B). Dit beeld is vergelijkbaar met de omliggende wijk in Middenbeemster. Het omvormen in gedeeltes is nog niet gerealiseerd. Wel is aan een besparing gewerkt door op een slimmere manier het onderhoud van de gemeentetuin uit te voeren.

Veranderende werk- en taakverdeling; conform bezuinigingsopdracht en de afgesproken beeldkwaliteit van de openbare ruimte (niveau-B) is het aantal medewerkers binnen de voormalige afdeling sterk verminderd. Wel worden de medewerkers nu efficiënter en breder ingezet. Dit is in de openbare ruimte te zien. In de periode voor 2014 is door het vertrek van 3 medewerkers van gemeentewerken (totaal 2,6 fte) bespaard. Daarnaast is door de bijdrage van het personeel slimmer in te zetten een besparing gerealiseerd.

Maatregelen waarop nog een besparing is te behalen.

Verjonging bosplantsoenen en heesters; het effect van de maatregel van het vrijstaand plaatsen van bomen en struiken blijkt in de praktijk niet direct zichtbaar. Pas na vijf jaar is resultaat te zien en zijn de bomen groter uitgegroeid. Bovendien is deze maatregel voor het creëren van meer volume niet overal toepasbaar.

Gebruik bosmaaier; het blijkt dat afstemmen van het straatvegen op het maaien moeizaam te plannen is. Op dit moment stuurt de straatveger aan wanneer gemaaid moet worden. Dit zou in de planning beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Daarnaast wordt het straatvegen gecombineerd met onkruidbestrijding op straat. Door deze drie maatregelen vooraf in te plannen blijkt dat deze effectievere maatregel een "netter straatbeeld" geeft. Ook dient

aandacht te worden gegeven aan de manier van maaien, zodat tijdens het maaiwerk geen gras op straat terecht komt.

Onkruidbestrijding; momenteel wordt ook de alternatieve maatregel borstelen van stenenondergrond met behulp van de straatveger toegepast. Het zoeken naar alternatieve middelen is nog in verdere afwachting van het besluit dat wordt genomen eind 2015 welke middelen in de toekomst niet meer mogen worden gebruikt. Het is aan te bevelen nu al na te denken over alternatieven maatregelen. Aansluiting bij de methode van onkruidbestrijding van gemeente Purmerend dient te worden uitgezocht.

Maaien van gras; op dit moment is (nog) geen cirkelmaaier aangeschaft maar maakt de buitendienst gebruik van een (zelfrijdende) kooimaaier. Wel is een proef gestart met een cirkelmaaier, en de medewerkers zijn zeer positief over het gebruik ervan. Het is nog niet bekend of de nieuwe maaimachine in de toekomst wordt aangeschaft.

Beperking (natuurlijke) oever; op dit moment is de kopergravure van Beemster de leidraad waarin beperkt natuurlijke oevers zijn toegestaan.

Klachtenafhandeling; op dit moment wordt er (nog) te weinig gecommuniceerd over het teruglopen van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Wel zijn de medewerkers regelmatig in gesprek met bewoners om toelichting hierover te geven. Dan blijkt dat pas als het de bewoners opvalt dat de beeldkwaliteit verandert, er vragen worden gesteld en er een discussie begint over het groenonderhoud. De communicatie hierover zou verbeterd moeten worden. Klachten behandeling en de administratieve afhandeling ervan is weggezet bij het KCC van gemeente Purmerend. Dit is verrekend in de dienstverleningsovereenkomst. Doordat groen medewerkers minder worden verstoord door het stellen van vragen door bewoners kunnen de werkzaamheden effectiever worden uitgevoerd.

Inrichting openbare ruimte; op dit moment wordt er nog weinig rekening gehouden met de inrichting van meubilair in de openbare ruimte, qua onderhoudsinspanning. Daarnaast plaatsen burger geregeld tuinbankjes en -tafels in de openbare ruimte, zodat het onderhoud bemoeilijkt wordt. Bij de inrichting van het openbaar groen binnen de nieuwbouwprojecten wordt nagedacht over het onderhoud van- en over het soort groen. Daarnaast wordt op basis van ervaring met bestaande nieuwbouwprojecten nagedacht over het soort bomen die men gebruikt (arbeidsintensief groen). Dit is ten opzichte van de inrichtingsmethode van de openbare ruimte in het verleden een winstpunt te noemen.

Groenuitgifte particulieren; op dit moment is de vraag van bewoners om groen te onderhouden (burgerparticipatie) nog in ontwikkeling. Inmiddels zijn 14 contracten gesloten met bewoners. Burgerparticipatie komt langzaam tot stand. Wel zijn op een aantal plaatsen door inzet van bewoners voor het onderhouden van eenjarige planten burgers ingezet. En worden knotwerkzaamheden door burgers uitgevoerd.

Seizoenpieken; Op dit moment wordt slim omgegaan met personele inzet op snoeiwerk en de afstemming met de strooiwerkzaamheden. Het blijkt dat door het slim inzetten van het personeel van gemeentewerken efficiënter wordt gewerkt.

Op deze maatregelen is nog een besparing te behalen. Deze zullen dan ook worden meegenomen in de geplande discussie met de raad over de kwaliteit van de openbare ruimte.

Conclusie

De doelstelling van het rapport dat 22 mei 2012 aan de raad is voorgelegd, namelijk een jaarlijkse besparing van € 100.000,-, vanaf 2014 is conform de begroting behaald (**2012** - € 545.000,- tegen **2014** - € 446.000,-). Echter in de daaraan voorafgaande jaren (2012 – 2014) is al een besparing gerealiseerd. Hier stond wel een investering tegenover. Inmiddels is een vermindering van de beeldkwaliteit in het openbaar groen zichtbaar.

Op detailniveau zijn de besparingen moeilijk meetbaar en op dit niveau zijn geen bedragen te benoemen. Wel zijn deze maatregelen die besparingen hebben opgeleverd, en maatregelen waarop nog besparingen te behalen in deze evaluatie vermeld.

7 ADVIEZEN EN AANBEVELINGEN

Met behulp van de besparingsmaatregelen uit het rapport groenkwaliteit en groenonderhoud gemeente Beemster is al veel gehaald. Een aantal maatregelen is (nog) niet toegepast, maar zouden in de toekomst wel ingezet kunnen worden (bijvoorbeeld mechanische onkruidbestrijding, vervangen bosmaaier en het maaien van gras). Daarnaast is het aan te bevelen om tijdens de kwaliteitsdiscussie met de raad over de openbare ruimte in het najaar van 2015, bespreekbaar te maken welk beeld kwaliteitsniveau de raadsleden in de openbare ruimte wensen. Meer besparingen in onder andere het groenonderhoud van de openbare ruimte (tot onder kwaliteitsniveau B), of juist meer investeren om het beeldkwaliteitsniveau op A of B-te houden. Onderstaand zijn de adviezen per maatregel weergegeven.

Adviezen per maatregel

Duurzamere boompalen; duurzamere palen te blijven gebruiken en tijdens het gebruik te blijven monitoren of de besparing behaald wordt.

Verjonging bosplantsoenen en heesters; deze maatregel voortzetten en ieder jaar te blijven monitoren of door omvorming een besparing wordt behaald.

Arbeidsintensiviteit heesters; deze maatregel voortzetten en ieder jaar te blijven monitoren of door deze omvorming op de zichthoeken de veiligheid is verbeterd. Daarnaast te blijven monitoren of de arbeidsintensiviteit is afgenomen door de afname van het aantal uren aan onderhoud.

Gebruik bosmaaier; afstemming van maaiwerk en straatveger is niet verbeterd dus geadviseerd wordt deze maatregel voort te zetten. Deze maatregel te blijven monitoren, en planning aanscherpen.

Onkruidbestrijding; op korte termijn naar een alternatief voor Glyphosfaat te zoeken, of meer tijd te gaan besteden aan onkruidbeheersing door bijvoorbeeld schoffelen, en stenen ondergrond te borstelen.

Maaien van gras; bij de vervanging van de maaimachine (planning over 2 a 3 jaar) een cirkelmaaier aan te schaffen.

Inzet van burgerparticipatie; keuze maken arbeidsintensieve werkzaamheden zelf blijven uitvoeren, of voor de werkzaamheden gebruik maken van de inzet door bewoners.

Aanpassing bomenrijen; voortzetten van de te realiseren besparing en blijven monitoren in hoeverre de te behalen doelstelling wordt bereikt.

Veiligheid groen beplantingvakken; nabij zichthoeken de openbare ruimte inrichten met lage beplanting of gras.

Gebruik bijzondere beplanting; besparingsmaatregel voorzetten en onderzoeken of door middel van burgerparticipatie het aantal plekken waar plantenbakken kunnen worden geplaatst kan worden uitgebreid.

Beperking (natuurlijke) oever; in verband met het beperkt kunnen toepassen van natuurlijke oevers deze maatregel doordacht uitvoeren.

Tuin gemeentehuis; de gemeentetuin in fases om te vormen tot een minder arbeidsintensieve tuin met beeldkwaliteitsniveau A.

Veranderende werk- en taakverdeling; blijven nadenken op welke manier personeel efficiënt kan worden ingezet.

Klachtenafhandeling; voortzetten van deze klachten afhandeling door het KCC van Purmerend. Dit veroorzaakt namelijk minder verstoring bij de medewerkers van uitvoering doordat medewerkers minder vaak worden aangesproken op het groenonderhoud. Hierdoor zal ook de communicatie naar bewoners worden verbeterd.

Inrichten openbare ruimte; bij het inrichten van de openbare ruimte en het ontwerpen van nieuwbouw sturen op minder arbeidsintensief onderhoud van het openbaar groen.

Groenuitgiften particulieren; momenteel zijn er een aantal verzoeken voor burgerparticipatie ingediend. Door bewoners te stimuleren openbaar te onderhouden zal de vraag om burgerparticipatie toenemen. Doordat burgerparticipatie daardoor op grotere schaal wordt toegepast zal de te behalen besparing de komende jaren toenemen.

Seizoenpieken; de omvorming verder uit te werken in een omvormingsplan, en dit afstemmen met het gladheidsbestrijdingsplan. De snoeiwerkzaamheden worden efficiënter uitgevoerd, en in afstemming met de strooiwerkzaamheden in de winter kunnen de werkzaamheden beter op elkaar worden afgestemd.

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt bij het ontwerp, en de inrichting van de openbare ruimte binnen de nieuwbouwprojecten, na te denken over het onderhoud van- en over het soort groen. Op basis van ervaringen bij het ontwerp dient gebruik gemaakt te worden van minder arbeidsintensief groen. Daarnaast zou de proef met de medewerkers uit de mechanische onkruidverwijderingsploeg Purmerend moeten worden voortgezet, en betere afstemming worden gezocht met de veegmachine, om deze beter in te zetten wanneer men maaiwerkzaamheden uitvoert. Bovendien moet het initiatief burgerparticipatie vanuit de dorpsraden worden gestimuleerd, om burgers te motiveren te helpen bij het onderhoud van het openbaar groen in Beemster. Daarnaast dient voor het uitgeven van groen aan particulieren beleid te worden gemaakt. En voor het planmatig onderhoud aan het openbaar groen dient, voor het opvangen van seizoen pieken, een snoeiplan te worden gemaakt, in afstemming met het bestaande gladheidsbestrijdingsplan.

Voorgesteld wordt de maatregelen voort te zetten en in het najaar van 2015 een discussie met de raadsleden van gemeente Beemster over de totale openbare ruimte te organiseren. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid het beeldkwaliteitsniveau en hiermee samenhangende

groenbudget eventueel bij te stellen. Dit ten aanzien van het door de raadsleden gewenste beeldkwaliteit van de openbare ruimte.